

دانشگاه شهید بهشتی
قطب علمی طراحی شهری

عنوان و نام پدید آور	خوآنش مفاهیم طراحی شهری / نویسنده [صحیح: ویراستار] متیو کرمونا، استیو تیزدل؛ مترجم کامران ذکاوت، فرناز فرشاد.
مشخصات نشر	تهران: آذرخش، ۱۳۹۴
مشخصات ظاهری	۵۶۰ ص.: مصور.
شابک	۴۰۰۰۰۰ ریال: ۲-۳۳-۵۸۸۱-۶۰۰-۹۷۸
فهرست نویسی	فیا
یادداشت	عنوان اصلی: Urban design reader, 2007.
موضوع	شهرسازی
اسم ارده	کارمونا، متیو، ۱۹۶۶-م.، ویراستار
شناخته شده	Carmona, Matthew
شناخته افزوده	نایسدل، استیون، ویراستار
شناسه افزوده	Tiesdell, Steven
شناسه افزوده	ذکاوت، کامران، مترجم
شناسه افزوده	فرناز، مترجم
شناسه افزوده	حسن صغفر مهندس مشاور معمار و شهرساز
رده بندی کنگره	NA
رده بندی دیویی	۷۱۱/۴
کتابشناسی ملی	۲۱۵۸۲۶۲

۶۶۵.۳۳۰۱

آذرخش

۶۶۴۱۷۳۴۲

خوآنش مفاهیم طراحی شهری

نویسنده: متیو کرمونا و استیو تیزدل

مترجم: کامران ذکاوت و فرناز فرشاد

چاپ و صحافی: کهنمونی زاده

حروفنگاری، آماده سازی: نشر سالی

صفحه آرایی: آرش مدرس

شمارگان: ۵۰۰ نسخه

چاپ دوم: ۱۳۹۴

قیمت: ۴۰۰۰۰۰ تومان

شابک: ۲-۳۳-۵۸۸۱-۶۰۰-۹۷۸

ISBN: 978-600-5881-33-2

www.AZARAKHSHPUB.com

فهرست

۹	مقدمه‌ی کتاب
۱۷	مقدمه‌ی کرمونا، کتاب ترجمه
۱۹	مقدمه‌ی مترجم
۲۱	قدردانی

بخش اول: درک طراحی شهری

۲۵	مقدمه
۲۹	فصل ۱) مکان‌ها مهم‌ترند / فرانسیس تبالدز
۳۵	فصل ۲) ابهام‌های طراحی شهری / علی مدنی
۵۵	فصل ۳) محیط‌های شهری به عنوان هنر بصری / پیدمان اجتماعی؟ / جارویس
۶۹	فصل ۴) تئوری یک پارچه‌ی طراحی شهری / ارنست اس. نورد
۸۵	فصل ۵) فرم شهری پست مدرن (پسامدرن) / لوکاتیو، سیدنی و بنر جی
۱۰۱	فصل ۶) شرحی رویه‌ی بر طراحی شهری معاصر / ر. وارکی جورج

بخش دوم: بعد ریخت‌شناسی

۱۱۳	مقدمه
۱۱۷	فصل ۷) فضای رها شده چیست؟ / راجر ترانسیک
۱۲۷	فصل ۸) شبکه به مثابه‌ی مؤلد / لزلی مارتین
۱۴۳	فصل ۹) تیپ‌شناسی: معماری محدودیت‌ها / داگلاس کلبرق

بخش سوم : بعد ادراکی

- مقدمه..... ۱۶۹
- فصل ۱۰) در باب هویت مکان / ادوارد ولف ۱۷۳
- فصل ۱۱) بازنگری در سیمای شهر / کوین لینچ ۱۸۱
- فصل ۱۲) تولید اجتماعی محیط مصنوع: معماران، معماری و شهر پسامدرن / پل ل. ناکس ۱۹۱
- فصل ۱۳) مکان‌های ساختگی / جان سیرکوس ۲۱۱
- فصل ۱۴) درس‌های از دنیای دیزنی / شارون زو کین ۲۲۳

بخش چهارم : بعد اجتماعی

- مقدمه..... ۲۳۵
- فصل ۱۵) سه نوع فعالیت در فضای باز؛ فعالیت‌ها و کیفیت فضای باز / یان گل ۲۳۹
- فصل ۱۶) موارد استفاده پیمانه‌ها / جین جیکوبز ۲۴۵
- فصل ۱۷) آینده‌ی عرصه‌ی عمومی و آن سوی خیابان‌های ابداع شده و - / تریدید بنرجی ۲۵۵
- فصل ۱۸) ویژگی‌های مکان سوم / رابرت لیتل ۲۷۱
- فصل ۱۹) شکل‌گیری یک شهر خصوصی / پل گابریل ۲۸۳

بخش پنجم : بعد بصری

- مقدمه..... ۲۹۵
- فصل ۲۰) سیمای شهری / گوردن کالن ۲۹۹
- فصل ۲۱) مسیر، دروازه، مکان / ای. وایت ۳۰۵
- فصل ۲۲) ویژگی‌های یک بنای خوب چیست؟ / اس. کانتاسیوزینو، انجمن طاقچه هنرهای زیبا ۳۲۷
- فصل ۲۳) گزارشی از جبهه (نما) / پیتر بوکانان ۳۳۵

بخش ششم : بعد عمل‌کردی

- مقدمه..... ۳۴۳
- فصل ۲۴) عمل‌کردگرایی / جان لنگ ۳۴۷
- فصل ۲۵) زندگی میدان‌ها / ویلیام اچ. وایت ۳۶۷
- فصل ۲۶) الزام‌های فضای عمومی / اس. کار، اچ. فرانسیس، ال. جی. ریولین و ا. ام. استون ۳۷۳
- فصل ۲۷) شناخت داد و ستدها / ریچارد مک کورمک ۳۹۳
- فصل ۲۸) شهرها به مثابه‌ی اقتصاد در حال حرکت / بیل هیلبر ۳۹۹

بخش هفتم : بعد زمانی

- مقدمه..... ۴۲۳
- فصل ۲۹) تصویرهای متحرک / پیتر بازلمن ۴۲۵

فصل ۳۰ حضور گذشته / کوین لینچ ۴۵۵

فصل ۳۱ لایه‌های مستقل از یکدیگر / اس. برند ۴۷۱

بخش هشتم: تحقق و اجرای طراحی شهری

مقدمه ۴۸۱

فصل ۳۲ محیط مصنوع / بل ناکس و بیتر اوزولینز ۴۸۵

فصل ۳۳ سیاست طراحی شهری / سو مک کلین و پل مورین ۴۹۵

فصل ۳۴ دلاوران و خدمت‌گزاران بازار و صحنه کارزار / یان بنتلی ۵۰۱

فصل ۳۵ معمیم‌سازان املاک در بخش خصوصی و کیفیت طراحی شهری / آلن رولی ۵۱۵

فصل ۳۶ مباحثه‌هایی پیرامون بازنگری در طراحی / برندا کیس شیر ۵۳۱

فصل ۳۷ شهر درونی / اندرو دوانی، الیزابت پلاتر زیبرگ و جف سپک ۵۴۵

منابع لاتین ۵۵۷

www.ketaboo.ir

«طراحی شهری» فعالیتی است با ریشه‌هایی کهن که در سال‌های اخیر دوباره مورد توجه و بازنگری قرار گرفته و به حوزه‌ی جدی و پراهمیت در فعالیت‌های دانشگاهی، سیاست عمومی و کار حرفه‌یی، تبدیل شده است. انعکاس این امر را می‌توان در شناخت گسترده و رو به تزاید ارزش‌های طراحی شهری، میان بخش‌های عمومی و خصوصی در سراسر دنیا، مشاهده کرد. این تغییر، متناسب با تقاضای فزاینده‌ی جامعه برای جذب متخصصان طراحی شهری، و در کل مهارت‌های طراحی شهری از طریق محیط مصنوع و حرفه‌های مربوط به ملک و زمین، هم‌چنین آموزش طراحی شهری در دانشگاه‌ها و محیط‌های کار، صورت گرفته است.

این علامه‌ی ظهور به طراحی شهری، به شکل ساختن مکان، نمود پیدا کرده است. برای مثال «کرمونا» - در سال ۲۰۰۳^۱، طراحی شهری را ساختن مکان‌هایی برای مردم، تعریف کرده‌اند. در شکلی دقیق‌تر و واضح‌تری، آن‌ها طراحی شهری را به عنوان فرآیندی تعریف کرده‌اند که مکان‌ها را به جای بهتری؛ بر این اساس ممکن است در حالت عادی رخ دهد؛ برای مردم، تبدیل می‌کند. تعریفی که به اهمیت چهار مطلب اشاره دارد: (۱) طراحی شهری درباره‌ی مردم و برای آن‌هاست؛ (۲) اهمیت «مکان»؛ (۳) زمینه‌ی فرصت‌هایی که برای مراحمان شهر به وجود می‌آید، بسیار وابسته به نیروهای اقتصادی (بازار) و سیاسی (قانون‌گذار)^۲ است؛ و (۴) اهمیت طراحی به عنوان یک فرآیند.

آن چه در این جا اهمیت دارد اینست که بر تفاوت‌های موجود میان درکی تحلیلی از طراحی شهری (برای مثال، طراحی شهری چیست؟) که در طایق آن تمام توسعه‌های شهری به نوعی در شکل‌گیری طراحی شهری سهیم‌اند؛ و درکی که تنها بر طراحی شهری (برای مثال، طراحی شهری «خوب» چیست؟) که تنها بخشی از توسعه‌های شهری در زمره‌ی طراحی شهری قرار می‌دهد؛ صحنه گذاشته شود. از منظر تحلیلی، طراحی شهری، طراحی شهری است که طی آن محیط

1. Carmona et al. Normative
2. Regulatory

شهری به وجود می‌آید. از منظر هنجاری، فرآیندی است - یا باید باشد - که ضمن آن محیط‌های شهری مطلوب‌تر، به وجود می‌آیند. هم‌چنین باید از امکان وقوع شکاف‌های اجرایی، میان آنچه طراحی شهری می‌خواهد انجام دهد و آنچه واقعاً انجام می‌دهد، آگاه بود.

واژه‌ی طراحی شهری، هم‌چنین به محصول‌ها یا نتیجه‌ها و فرآیندهای مختلفی اشاره دارد. برای مثال، طراحی شهری بر حسب موضوع می‌تواند محصول (طراحی محیط خلق شده)، یا مداخله‌هایی که در یک فرآیند صورت می‌گیرد (مانند فرایند احداث و توسعه‌ی یک قطعه زمین یا ملک) و هم خود فرایند (مانند فرآیند طراحی) باشد.

در این کتاب برها مفهوم طراحی شهری به عنوان یک فرآیند، اشاره می‌شود. طراحی یک فعالیت خلاقه، تحلیلی و مستاهمشایی است که در خلال آن هدف‌ها و محدودیت‌ها مورد سنجش قرار گرفته و تعدیل می‌شوند. مساله و راه حل‌های احتمالی آن مورد بررسی قرار می‌گیرند و بهترین راه حل‌ها، از آن‌ها استخراج می‌شوند. هم‌چنین فرآیند طراحی می‌بایست به نحوی بر ارزش‌بخش‌های اجزای منفرد بیفزاید که کل متشکل از آن، نسبت به اجزاء غنی‌تر باشد. آنچه که در تحلیل نهایی اهمیت دارد، کیفیت کل کار است. چرا که در نهایت، آن همان چیزی است که ما به گونه‌ی مستقیم تجربه می‌کنیم.

از آن‌جا که فرآیند طراحی، اساساً شامل ارتباط دادن اصول کلی (معمولاً مطلوب) به الزام‌های برنامه و سایت است؛ جایی که بستر طرح و چشم‌انداز خلاقانه‌ی آن همواره در حال تغییرند؛ بنابراین به سختی می‌توان قانون‌های مطلق، ضربتی یا اصول ثابتی را برای طراحی شهری جست‌وجو کرد. در واقع همیشه این خطر وجود دارد که با این اصول طراحی عموماً مسلوب، عنوان جزییات غیرقابل انعطاف برخورد شود. یا طراحی به کاربرد ساده‌انگارانه‌ی یک فرمول، تنزل یابد. همان‌که فرایند فعال طراحی را مختل می‌سازد. اصول طراحی می‌بایست همواره با انعطافی که از درکی عمیق و شناخت ارزش‌های نهادین آن، توجیه‌ها، رابطه‌های درونی و بستری که قرار است بر آن اعمال شود، مورد استفاده قرار گیرد. در هیچ فرآیند طراحی، یک جواب کاملاً «صحیح» وجود ندارد - تنها جواب‌های بهتر یا بدتر وجود دارند که کیفیتشان در طول زمان مشخص می‌شود.

پس طراحان شهری چه کسانی هستند؟ یک پاسخ خوب به این پرسش اینست که طراحان شهری کسانی هستند که تصمیم‌گیری‌هایشان بر کیفیت محیط شهری تأثیر گذار است - البته این تنها شامل بخش کوچکی از افرادی است که می‌توانند ادعا کنند طراح شهری هستند. در واقع می‌توان زنجیره‌ی پیوسته‌ی از طراحان شهری «آگاه» تا «ناآگاه» را در نظر گرفت (نک کرمانا و دیگران، ۲۰۰۳:

۱۶-۱۵). طراحان شهری «آگاه»، معمولاً متخصصانی هستند که بر مبنای تخصصشان در طراحی شهری، به کار گمارده و یا ابقا می‌شوند (برای مثال، متخصصان طراحی شهری^{۱)} در سر دیگر این زنجیره، طراحان شهری «ناآگاه» قرار دارند: کسانی که تصمیم‌های مربوط به طراحی شهری را اتخاذ می‌کنند، بدون این که واقعاً از آن چه انجام می‌دهند «آگاه» باشند. این تمایز لزوماً در کیفیت نتیجه‌ها (برای مثال، محصول‌ها) منعکس نمی‌شود. نتیجه‌ی هر کدام از این (خروجی‌ها)، می‌تواند «خوب» یا «بد» باشد. همان‌گونه که «جانانان بارنت» (۱۹۸۲) عنوان می‌کند:

شهر امروز، یک اتفاق نیست. شکل آن معمولاً پیش‌بینی نشده است، اما اتفاقی نیست. شهر امروز حاصل تصمیم‌هایی است که برای نیل به هدف یا هدف‌هایی منفرد و مجزا اتخاذ می‌شوند. اما عازم‌های جانبی و رابطه‌های متقابل آن‌ها در نظر گرفته نشده است. طراحی شهرها توسط مهندسان، پژوهش‌گران و حقوق‌دانان و سرمایه‌گذاران صورت می‌گیرد، کسانی که تصمیم‌های فردی، منطقی را بر مبنای اصل‌های منطقی اتخاذ می‌کنند.

اما بدون شناخت آدابانه کیفیت و ارزش افزوده‌ی ناشی از طراحی شهری خوب، تولید محیط‌های شهری به جای آن که امری ریخت‌سازتی باشد، اغلب به شکل حذفی اتفاق می‌افتد.

وضعیت فعلی طراحی شهری بر بنیادی عظیم و رو به رشد از نوشته‌های نظریه‌پردازان بنا شده که ریشه در انتقادهایی از مدرنیسم بنا بر سال ۱۹۴۵ و توسعه‌ی شهری در پنجاه سال گذشته دارد و به ویژه در مجموعه‌ی از متن‌های کلاسیک که از دهه‌ی ۱۹۶۰، به وسیله نویسنده‌گانی هم‌چون «کوین لینچ»^۲ (۱۹۶۰)، «جین جیکوبز»^۳ (۱۹۶۱) و «گوردن کالن»^۴ (۱۹۶۱): هم‌چنین در مجموعه‌ی بزرگ‌تری که از اواخر دهه ۱۹۶۰ و ۱۹۷۰ توسط اف دی چون «ادموند بیکن»^۵ (۱۹۶۷)، «یان مک هارگ»^۶ (۱۹۶۹)، «کریستین نوربرگ شولتز»^۷ (۱۹۷۱)، «رابرت وتوری» و دیگران^۸ (۱۹۷۷)، «یان گل»^۹ (۱۹۷۱) «کالین رو» و «فرد کوتر»^{۱۰} (۱۹۸۷)، «کریس وفر الکساندر»^{۱۱} (الکساندر

1. Urban design practitioners
2. Kevin Lynch.
3. Jane Jacobs.
4. Gordon Cullen.
5. Becon Edmond .
6. Yan mack Harg.
7. Christian Norberg - Schulz.
8. Robert Venturi et al.
9. Yan mack Harg.
10. Fred koetter 9
11. Christopher Alexander

و دیگران (۱۹۹۷) و «ویلیام وایت»^۱ (۱۹۸۰) [قابل مشاهده است]. مشاهده‌های نویسندگان مزبور و دیگران، تا به امروز توسط طیف وسیعی از نظریه‌پردازان و سیاستگذاران به مباحثه گذاشته شده، مورد نقد قرار گرفته، آزمایش شده و بسط پیدا کرده است. ادبیات طراحی شهری مولود این جریان، دائماً در حال رشد است و پایه‌های سیاست و عمل طراحی شهری معاصر را شکل می‌دهد.

یکی از تلاش‌هایی است که برای ساختار بخشی به ادبیات طراحی شهری و تبدیل آن به چند بعد مرتبط با هم در کتاب ما «مکان‌های عمومی، فضاهای شهری: بعدها‌های طراحی شهری»^۲ که با همکاری «تیم میت»^۳ و «کرمونا و «تنر اسی»^۴ [نگاشته شد]، (کرمونا و دیگران، ۲۰۰۳)، انجام گرفت. این کتاب بعدی از طراحی شهری (چه در عمل و چه در آموزش) را به نمایش گذاشت که گرچه از هم متمایز، اما با هم مرتبط بودند. این کتاب بر مبنای مطالعات جامعی در ادبیات موجود و همچنین تحقیق‌ها صورت گرفته، به جمع‌آوری و ترکیب ایده‌ها و نظریه‌هایی پرداخت که از منبع‌های مختلف گردآوری کرده بود. اتخاذ روی‌کردی کل‌نگر، کمک کرد تا در این کتاب نه بر چک لیستی محدود از کیفیت‌های طراحی شهری اکتفا گردد، نه بیش از حد به حوزه‌های پر اهمیت اما جدا افتاده‌ی آن پرداخته شود.

پس از آشنایی و نزدیک شدن به ماده‌ها، که جری به نوشتن کتاب «مکان‌های عمومی، فضاهای شهری» شد، کتاب حاضر به ارزیابی گلچینی از سبک‌های کلیدی در شکل اصلی آن‌ها، می‌پردازد. این کتاب در حالی که شامل مجموعه‌ی خوبی از متن‌های نویسنده‌گان و چهره‌های معاصر در طراحی شهری است، همچنین دارای مقاله‌هایی که صرفاً برای شناخت حوزه‌های اصلی دانش طراحی شهری مناسب هستند، نیز می‌باشد. اگرچه هدف اصلی، تولید یک «کتاب مفید» است که حاوی طیف خوبی از متون «کلاسیک» یا «اصلی» باشد - متن‌هایی که بارها بدان‌ها ارجاع داده می‌شود. با این تفکر، این جُنگ مقاله‌هایی مبتنی بر احکام کلاسیک طراحی شهری ارائه می‌دهد، مانند «کوبین لینچ» و مسئله‌ی خوانایی، جین جیکوبز و مسئله‌ی سرزندگی، «رردن کال» و منظر شهری و «ادوارد رلف» و معنا و حس مکان. این کتاب به دنبال جای‌گزین کردن متون «کلاسیک» نیست، بلکه بر آن است تا با چیدن آن‌ها در کنار یک‌دیگر و در ارتباط با هم، به معرفی آن‌ها پرداخته و حال و هوایشان را نشان دهد. برای دیدن آن‌ها در «کل» و در بستر اصلی خود، لازم بود که کتاب به منبع‌های اصلی آن‌ها مراجعه کند. کاری که برای به دست آوردن شناختی عمیق، بسیار ضروری

1. William whyte
2. spaces.
3. Tim Heath
4. Taner oc

است. هم‌چنین این نکته که بسیاری از مقاله‌هایی منتخب اخیر - برای مثال «جارویس» (۱۹۸۰) و «استرنبرگ»^۱ (۲۰۰۰) مستقیماً به این آثار ارجاع می‌دهند نیز قابل توجه است. با در نظر داشتن این هدف‌ها، ما متون کلیدی را که مبانی دیدگاه مکان - سازی در طراحی شهری بودند، جمع‌آوری کردیم. کسانی مثل «تیبالدز» (۱۹۹۲)، «راولی»^۲ (۱۹۹۸) و «دوانی»^۳ و دیگران (۲۰۰۰) - که مستقیم یا غیرمستقیم بر اهمیت طراحی شهری در فرآیند توسعه‌ی زمین و دارایی تأکید داشتند و هم‌چنین افرادی مثل «ترانسیک»^۴ (۱۹۸۶) «لوکاتیو سیدریس»^۵ (۱۹۸۸) که طراحی شهری را پاسخی به درماندگی‌های کار توسعه‌ی معاصر می‌دانستند - دنباله روی این حکم در طراحی شهری بودند. گلچینی از این مئون نیز به کتاب ضمیمه شده است.

در کتاب مکان‌های عمومی فضاهاى شهری»، از یک ساختار ساده‌ی سه بخشی استفاده شد:

- بستر طراحی شهری - که از سه بخش - طراحی شهری امروز، تغییر و تحولات شهری^۶ و بسترهای طراحی شهری - تشکیل می‌شود.

- بعدهاى طراحی شهری شامل بخش، هر یک با تأکید بر بعد ویژه‌ای از طراحی شهری
- طراحی شهری در اجرا شامل چهار بخش - فرآیند توسعه، فرآیند کنترل، فرآیند ایجاد ارتباط و طراحی شهری کل‌نگر.

برای امکان ارجاع آسان میان دو جلد، یک نسخه‌ی ساده از همان ساختار، در این جا پیاده شده است. به این ترتیب، برای خواننده امکان مراجعه به متن اصلی نویسنده‌ی مشخص، به منظور مطالعه دقیق‌تر، وجود دارد. به طریق مشابه، خوانندگان کتاب ضمیمه که مایلند به بررسی وسیع‌تری که ایده‌های یک نویسنده‌ی خاص در آن قرار می‌گیرد، بردارند، می‌توانند به کتاب «مکان‌های عمومی، فضاهاى شهری»، مراجعه کنند.

این کتاب هم‌چنین می‌تواند به عنوان جلد دیگری از کتاب «طراحی شهری»، مرور نقادانه‌ی طراحی شهری^۷ اثر «الکساندر کاتبرت»^۸ (آکسفورد، انتشارات بلک ول^۹، ۲۰۰۳) نامی شود.

این کتاب نخستین نمونه، از نوع «خوانند طراحی شهری» است. مقاله‌هایی که در کتاب، «طراحی

1. Sternberg.
2. Rowley.
3. Duany et al
4. Trancik
5. Loukaitou - Sideris.
6. Urban change .
7. Designing Cities, Critical Reading in Urban Design
8. Alexander Cuthbert
9. Blzck well Publishing

شهرها» گنجانده شده بودند، تنها جهت تأکید روی یک پارادایم خاص بود. به عبارتی با این عنوان که طراحی شهری بخشی از ساختار فضایی اقتصاد سیاسی است، عمداً بسیاری از صاحب نظران کلاسیک طراحی شهری را عمداً حذف کرده بود، نوع مقاله‌هایی که محققان بیش‌تر انتظار دیدن آن‌ها را داشتند. طراحی شهرها مقاله‌هایی را خارج از کانون طراحی شهری انتخاب کرده بود. «کاتبرت» با این کار می‌خواست مقاله‌هایی را برگزیند که می‌توانند یک تئوری طراحی شهری، به وجود آورند. برخلاف این روش، کتاب حاضر بر تئوری طراحی شهری تکیه می‌کند و اگرچه از «سنت ساختن مکان‌ها» نشأت گرفته، ولی بیش‌تر دارای پارادایمی خنثی است.

هم‌چنین به هم این که این کتاب در تداوم کتاب مکان‌های عمومی - فضاها عمومی قرار گرفته است، لیکن «خوانند مفاهیم طراحی شهری»، نوشتاری جامع بر پایه‌ی حقوق خود بوده، از انسجام / منطقی درونی خاص خود برخوردار است. بخش اصلی کتاب، از نوشته‌های اصلی تشکیل شده و در هشت بخش ارایه گردیده است. هر یک از شش بُعد بخش‌های کتاب مکان‌های شهری فضاها عمومی، موضوعی از یک قسمت هستند. این دنباله‌ی مجموعه‌ی مقدماتی از مقاله‌هایی هستند که به تعریف و شناخت طراحی شهری می‌پردازند. به دنبال آن، بخشی نهایی آورده شده که به تحقق‌پذیری در طراحی شهری می‌پردازد. هر بخش با مقدمه‌ی کوتاه شروع می‌شود ضمن توصیف هر بُعد طراحی شهری در ادامه به هم‌گامی و کمکی که ساختار اصلی با این بخش اختصاص دارد. مقدمه، به معرفی زمینه‌ی عوامل پرداخته و ارتباط میان مقاله‌های اصلی در هر بخش و بخش‌های دیگر را شفاف می‌سازد.

مقاله‌ها، لزوماً خلاصه شده‌اند. اگر کلیت مقاله یا کتاب را در نظر داشتیم، خلاصه‌سازی یک مقاله یا بخشی از کتاب، انتخابی کاری دشوار است. رویکرد این بوده است که چهار و موضوع، حفظ شوند و هم‌گامی اصلی که آن‌ها با پهنه‌ی دانش کرده‌اند، مد نظر قرار داشته است. متقابلاً مقاله‌ی انتخابی سعی دارد تا مبحث خود را در مقابل دیگر کارها؛ در همان انتشارات یا در جای دیگر برجسته سازد و یا این که بحث را از طریق تصاویر / و یا با استفاده از مطالعه‌های موردی و مثال‌ها روشن کند. و هر جا که این موضوع برای فهم مقاله ضروری نبوده حذف گردیده است.

مقاله‌ها جداگانه هر کدام در به وجود آوردن یک کلیت جدید سهیم‌اند و این انسجام و جامعیت پوشش جامعی را در محیط طراحی شهری بسترسازی می‌نماید.

هر مقاله، هم‌گامی که از زمینه‌ی خود جدا شود، به نحو غیرقابل انکاری معنی خود را از دست می‌دهد. لازم بوده تا میزان متعادلی از مقاله‌ها انتخاب شوند. با توجه به وسعت بستر طراحی شهری،

گاهی فضایی میان تهی به وجود آمده که تنها با عبور از آن، توانسته‌ایم آن را بپوشانیم. این ناحیه‌ها شامل مبحث‌های پایداری، ارتباطات از راه دور، بعد فرهنگی شهرسازی، بعدهای جنسیت در طراحی شهری، جداسازی و تبعیض اجتماعی و فضایی و موردهای مشابه می‌شود. این حوزه‌ها، به حق می‌توانند کانون توجه خوانندگان باشند. شاید دیگران دسته مقاله‌های متفاوتی را برای به وجود آوردن کانونی از مبحث‌های طراحی شهری، انتخاب کنند. در یک تحلیل نهایی، این انتخابی شخصی بوده است و ما بر آن‌ها هیچ ادعایی نداریم. این‌ها در حقیقت مقاله‌هایی هستند که برای فعالیت‌های ما کارآمدتر و پراگیزاننده‌تر بوده‌اند. ما امیدواریم دیگران نیز با ما هم‌عقیده باشند.

www.ketab.ir

*The discipline of urban design has gradually emerged since it first began to take shape as part of the growing critique of Modernism in the second half of the twentieth century. Today, an extensive and legitimising theoretical underpinning exists for policy, practice and education in urban design, with at its heart ideas of social equity, psychological well-being, environmental sustainability, visual quality and careful stewardship of the built environment. Our book, *Public Places, Urban Space: The Dimensions of Urban Design* represented an attempt to structure this body of writing into a number of inter-related dimensions of thought and practice: morphological, perceptual, social, visual function and temporal, as well as to reflect on implementation through private and public processes. The result has been accepted widely across the world as a useful framework within which to situate evolving discussions about urban design.*

This Urban Design reader was an attempt to try and bring some of the key writings that needed to structure that earlier book to readers in a more original form. I am therefore particularly pleased that this Persian version of the text will continue this process, allowing the text to reach a new and important audience with a critical role to play in shaping the future of our urban areas.

Prof Matthew Carmona
London, 200

مقدمه: کردار نابر نسخه فارسی

سازگاری تدریجی دانش طراحی شهری، در ابتدا به لحاظ انتقادهای زاینده‌یی بود که در نیمه‌ی دوم قرن بیستم نسبت به آن وارد شده بود. اکنون پایه‌ی تئوریک پهناوری برای سیاست، عمل و آموزش در طراحی شهری وجود دارد که در قلب آن موضوع‌هایی چون مساوات اجتماعی، سلامت روانی، پایداری محیط زیست بصری و مراقبت و نگهداری ویژه از محیط مصنوع، قرار گرفته است. بعدها طراحی شهری در کتاب «مکان‌های عمومی، فضاهای عمومی» تلاشی بود که جهت ساختار بخشی به این بدنه‌ی مآله‌اتنا شد و بعدها مرتبگی از دانش تا عمل را در بر گرفته است. بعدها یکی چون: ریخت‌شناسی عراق، اتماسی، بصری، کارکردی و بُعد زمانی و در عین حال به شیوه‌های تحقق‌پذیری و اجرا، از طریق فرآیندهای عمومی و خصوصی نیز پرداخته است. نتیجه‌ی این، به طور وسیعی در تمام دنیا به عنوان چهار چوبی آرام‌آرام و نیز بستری برای بحث‌های طراحی شهری، مورد استفاده قرار گرفت. کتاب «خوانش‌های سنا‌ییم طراحی شهری» تلاشی بود تا تمام مقاله‌های کلیدی که در ساختار بخشی به کتاب متقدم مورد استفاده قرار گرفته بود، به شکل دست‌نخورده‌ی آن، در اختیار خوانندگان قرار گیرد. بنابراین بسیار خوشتر است که نسخه‌ی فارسی آن نیز به این فرایند تداوم خواهد بخشید و به نوشتار مجال خواهد داد تا در اختیار مخاطبان جدید و مهمی قرار گیرد تا در آینده از یک نظر منتقدانه، در شکل‌گیری حوزه‌های شهری ما ایفای نقش نمایند.

پروفسور متیو کرمونا

لندن ۲۰۰۹

طراحی شهری در فرآیند تحول به سوی اثبات‌گرایی^۱ از همکاری جامعه‌ی علمی گسترده‌یی برخوردار بوده است.

نظریه‌پردازانی که مسیر تحول را در این راستا هموار نموده و گام‌های نخستین را در پایه‌گذاری مبانی و تکنیک‌های این روش نوین برداشته‌اند. در هر برهه‌ی زمانی اندیشمندان تفکرهای نوینی را در جهت تکامل معرفت و دانش ارایه می‌دهند. لیکن گزینه‌ای مرتبط و منسجم از این تفکرها می‌تواند زمینه‌ساز تحول دانش کاربردی شود. اهمیت کتاب «خوانش مفاهیم طراحی شهری»^۲ در انتخاب و طبقه‌بندی موضوعی مفاهیم و دیدگاه‌های مرتبط است.

(مطابق نمودار) متیو کرمونا^۳ نظریه‌پرداز معتبر دانش نوین طراحی شهری در نوشتارهای پیشین خود بعدها ماهون^۴ روی بر باز می‌یو به دانش طراحی شهری را در مفاهیم ریخت‌شناسی^۵، فضایی^۶، زمینه‌یی^۷، بصری^۸، ادراکی^۹، اجتماعی^{۱۰}، عمل‌کردی^{۱۱} و یا پایداری^{۱۲} طبقه‌بندی و صاحب‌نظران را در هر یک از این بعدها برشمرده است.

در کتاب اخیر کرمونا سعی بر تلخیص و تشریح طبقه‌بندی اولیه نموده و در قالب «خوانش مفاهیم طراحی شهری» اقدام به تلخیص دیدگاه‌ها و آرایه‌ی آن نموده است.

کتاب «خوانش مفاهیم طراحی شهری» به‌عنوان یک کتاب پایه در آموزش و حرفه طراحی شهری حاوی مجموعه‌یی غنی و ارزشمند از موضوع‌های مرتبط و ضروری در روی‌کرد پازیتوو به طراحی شهری است، که به همت متیو کرمونا و استیو تیزدا، تدوین گردیده است. به‌لحاظ اهمیت و سودمندی آن معرفی هر چه غنی‌تر این کتاب خوانندگان ایرانی در حرفه و آموزش، برگردان آن در دستور کار قرار گرفت.

کامران ذکاوت

ترجمه داد ۱۳۸۹

1. Positive approach.
2. Urban Design reader.
3. Matthew Carmona.
4. Substantial.
5. Morphological.
6. Spatial.
7. Contextual.
8. Visual.
9. Perceptual.
10. Social.
11. Functional.
12. Sustainable.